

נביא רעיון נוסף מתוך מצוות הביכורים כהמשך למנהיגי חינוך מאתמול. "ולקחת מראשית כל-פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלקיך נתן לך... ובאת אל-הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלקיך כי-באתי אל-הארץ וגו'" וכתב רש"י "מראשית - אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה כורך עליה גמי לסימן ואומר הרי זו בכורים".

הרב צוקרמן זצ"ל בספרו "לוחות אבן" מבאר שיש לתמוה – הרי יתכן שמדובר בליד הארץ שאבות אבותיו מזה עשרה דורות יושבים בה, ואף הוא עצמו מביא ביכורים מזה עשרות שנים, וכיצד אומר "הגדתי היום כי באתי אל הארץ"? אלא שמחבבי המצוות, אף שנולדו בארץ, מעלה עליהם הכתוב כאילו היו מיוצאי מצרים וזכו להיכנס לארץ. וביאר בזה את דברי חז"ל "עשה מצוה האמורה בעניין (מצוות הביכורים) שבשכרה תכנס לארץ" (ספרי קנ"ו), כלומר אם תקיים את מצוות הביכורים אז בשכרה תזכה להיכנס לארץ. יש לתמוה שהרי את מצוות הביכורים ניתן לקיים רק אחרי שנכנסים לארץ, אם כך כיצד ניתן להבטיח שהשכר על קיום מצוות הביכורים יהיה הכניסה לארץ?! אלא שקיומה של המצווה כראוי מזכה את האדם לראות את עצמו כאחד מבאי הארץ גם אם הוא ואבותיו יושבים בה מזה דורות רבים.

ייחודה של מצוה זו שהיא נעשית בראשית ומשום כך יש בה סגולת התחדשות. הרגשת הראשוניות יש בה לעורר תחושת התחלה מחודשת. גם פעולה החוזרת מידי שנה אם נעשית בשמחה, כציפייה המתגשמת ומתממשת, מכניסה רעננות והרגשה של התחלה מבראשית. הדבר נכון לגבי מצוות הביכורים ובאותה מידה נכון גם בכל התחלה מחודשת כגון היום הראשון ללימודים בכל שנה. בע"ה נזכה להעצים את חוויית היום הראשון ללימודים בכל שנה כפתיחת דף חדש והזדמנות להגשמת ציפיות, נחוש משהוא מעין "שלום כיתה א'", כשם שמביא הביכורים מתחבר ומרגיש כאילו בא היום אל הארץ "הגדתי היום... כי באתי אל הארץ". ועוד מביא בעל הטורים כי: "מראשית. כל ראשית לה'. ... קטן היודע לדבר אביו מלמדו תורה (סוכה מב א)". כל ראשית יש להקדיש לה', כך בתרומה וכך גם ביחס לדיבור. החינוך לקטן בראשית דרכו בהקדשת תחילת דיבורו לה', מהווה בסיס איתן להאיר את כל דיבורו העתידי באור יקרות.

ה"חתם סופר" מלמדנו ליישם זאת במערכת הזמן וכתב ב"תורת משה": "ואמרתי כיון שמקריבין ראשית מן הכל, ראוי להקדיש ראשית מבחר הבריאה והוא ראשית זמן השנה, והם ימי התשובה בראשית השנה".

הימים הראשונים של השנה, גם הם נחשבים "ראשית" ולכן יש להקדישם לה'. "טוב אחרית דבר מראשיתו" (קהלת ז' ח) - ע"י ראשית איכותית אפשר להשפיע על האחרית. נזכה לנצל את ראשית השנה להתחלה מחודשת ואיכותית אשר תשפיע מאורה על השנה כולה.

מלבד מצוות הבאת ביכורים שהובאה בפרשתנו ישנה מצווה נוספת של 'מקרא ביכורים'. מביא הביכורים אומר לפני הכהן- "וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הַגִּדְתִּי הַיּוֹם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאֲבֹתֵינוּ לָתֵת לָנוּ" מה משמעותה של מצוות מקרא ביכורים?

טעמים רבים נאמרו בעניין קריאת הביכורים: בספרי (כי תבא פיסקא ג) כתבו משום הכרת הטוב, והסביר בעל ספר החינוך (מצוה תרו) 'ראוי לו לעורר לבבו בדברי פיהו ולחשוב כי הכל הגיע אליו מאת אדון העולם'. לימדה אותנו התורה את ערך הכרת הטוב, לא מספיק לחוש בלב את הכרת הטוב צריך לבטאו בפה, להכיר טובה להקב"ה, לצוותי החינוך, להורים, לחבר לבן הזוג' וכד'. 'טוב להודות לה'". (מתוך גרעינים לשבת לע"נ ר' שי תובל ז"ל)

מנהיגים יקרים,
מודים לקב"ה על הזכות להיות שליחים במערכת החינוך של החמ"ד, מודים לסיעתא דשמיא במעשינו, מוקירה עד מאוד ומודה לכם כל אחד בתפקידו וחלקו המשמעותי להבטיח מענה לבתיה"ס ולדאוג לפתיחת שנה באופן מקצועי ומוצלח ובע"ה לקבל תלמידנו ביום רביעי בשמחה גדולה. תחל שנה וברכותיה.

שבת שלום ומבורך.

לע"נ הרב אברהם יהושע צוקרמן זצ"ל

שושנה נגר